

“Navoiyuran” DK
Bosh direktorining
2025 yil “ 13 ” yanvardagi
13-sonli buyrug‘iga 1-ilova

Komplayens menedjment
SIYOSATI

MUNDARIJA:

1. ASOSIY TERMIN VA TUSHUNCHALAR.
2. QO'LLANISH SOHASI VA KOMPLAYENS SIYOSATI MAQSADLARI.
3. KOMPLAYENS MAQSAD VA VAZIFALARI.
4. KOMPLAYENS TIZIMI TAMOYILLARI.
5. KORXONANING KOMPLAYENS TIZIMI ELEMENTLARI.
6. ICHKI NAZORATNING ASOSIY JARAYONLARI.
7. KOMPLAYENS TIZIMINI BOSHQARISH VA SAMARADORLIGINI BAHOLASH.
8. YAKUNIY XULOSA.

1. ASOSIY TERMIN VA TUSHUNCHALAR

Termin	Tushuncha
Korrupsiyaga qarshi kurashish qonun hujjatlari	Poraxo'rlik va korrupsiyaga qarshi kurash bo'yicha amaldagi yoki amaldagi milliy yoki xalqaro qoidalar, shu jumladan, lekin ular bilan cheklanmagan holda: - O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 6-iyundagi "Korrupsiyaga qarshi kurashish faoliyatini samarali tashkil etishga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-5177-son qarori; - AQSh (Xorijiy korrupsiya amaliyoti to'g'risidagi qonun, FCPA 1977); - Buyuk Britaniya (Buyuk Britaniya pora to'g'risidagi qonun 2010 yil);
Guruh	bevosita yoki bilvosita nazorati ostidagi korxonalar va yuridik shaxslar.
Komplayens	Korxonaning Nizom talablariga muvofiqligini ta'minlashga qaratilgan ichki nazorat tizimi.
Komplayens qoidalari	Korxonaning tasdiqlangan ichki me'yoriy hujjatlari, shu jumladan Komplayens sohasidagi me'yoriy talablarga rioya etilishini samarali nazorat qilishga qaratilgan siyosatlar, qoidalar, standartlar va protseduralar, shu jumladan (lekin ular bilan cheklanmagan): Ushbu Komplayens siyosati, Korporativ axloq kodeksi, Korrupsiya siyosati, manfaatlar to'qnashuvi siyosati.
Komplayens xavflar	Amaldagi Qoidalar va Komplayens qoidalariga rioya qilmaslik xavfi, shu qatorda Kompaniya va uning Xodimlarini javobgarlikka tortishga va/yoki zararga (moliyaviy, mulkiy yoki obro'ga) olib kelishi mumkin bo'lgan xavflar.
Komplayens tizim	Ichki nazorat tizimining elementlari to'plami, shu jumladan qadriyatlar, korporativ madaniyat, nazorat tartib-qoidalari va Komplayens qoidalar asosida Nizomlarga rioya qilishni ta'minlash.
Kontragent	Korxona tomonidan tuzilgan bitimning tarafi bo'lgan jismoniy yoki yuridik shaxs.
Nazorat	Yuridik shaxsning ovoz berish huquqiga ega bo'lgan aksiyalari yoki ustav kapitalining ko'p qismiga bevosita yoki bilvosita egalik qilish yoki uning direktorlarini tayinlash va (yoki) lavozimidan ozod qilish huquqi yoki yuridik shaxsni boshqarish yoki boshqarish bo'yicha majburiy ko'rsatmalar berish huquqi.
Manfaatlar to'qnashuvi	Shaxsning shaxsiy (bevosita yoki bilvosita) manfaatdorligi uning o'z lavozimi yoki xizmat majburiyatlarini lozim darajada bajarishiga ta'sir ko'rsatayotgan yoxud ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan, hamda shaxsiy manfaatdorlik bilan fuqarolarning, tashkilotlarning, korxonalarning yoki davlatlarning huquqlari, qonuniy manfaatlari o'rtasida qarama-qarshilik yuzaga kelayotgan (mavjud manfaatlar to'qnashuvi) yoki yuzaga kelishi mumkin bo'lgan (ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi) vaziyat.
Normativ-huquqiy hujjatlar	Qonunlar, qonun osti hujjatlar va boshqa me'yoriy hujjatlar va tartibga soluvchi talablar, ichki qoidalar, shuningdek biznes qoidalari, axloqiy me'yorlar, amaliyot va protseduralar.
Korhona	"Navoiyuran" DK
Ishchi	Korxona bilan mehnat yoki fuqarolik shartnomasi doirasida munosabatda bo'lgan jismoniy shaxs, unga ko'ra bu shaxs mehnat majburiyatlarini bajaradi, ishlarni bajaradi yoki xizmatlar ko'rsatadi.

2. QO'LLANISH SOHASI VA KOMPLAYENS SIYOSATI MAQSADLARI

- 2.1. Ushbu Komplayens siyosati (keyingi o‘rinlarda Siyosat deb yuritiladi) Korxonaning korporativ standarti bo‘lib, u Komplayens tizimining asosiy maqsad va vazifalarini, uning asosiy elementlari, jarayonlari va ishslash tamoyillarini belgilaydi.
- 2.2. Kompaniya biznes yuritishning yuqori axloqiy me’yorlariga amal qiladi, o‘z obro‘sini qadrlaydi va me’yoriy-huquqiy hujjatlarga rioya etilishini monitoring qilish tizimi asosida Komplayens risklarini samarali boshqarishni ta’minlaydi.
- 2.3. Komplayens tizimning maqsadlari va tamoyillari Korxonaning har qanday biznes-jarayonlari va ishning barcha darajalaridagi Xodimlarning harakatlari asosida yotadi va Komplayens madaniyati qadriyatları korxonaning barcha ta’sischiları, rahbarları va xodimlari tomonidan baham ko‘riladi.
- 2.4. Siyosat me’yoriy-huquqiy hujjatlar, shu jumladan xalqaro me’yoriy hujjatlar, O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi, korporativ standartlar, ilg‘or tajriba va tavsiyalar talablariga asoslanadi.
- 2.5. Ushbu Siyosat korxona Kuzatuv kengashi tomonidan tasdiqlangan paytdan boshlab kuchga kiradi va korhonaning barcha xodimlariga o‘z mehnat funksiyalarini bajarish jarayonida qo‘llaniladi.
- 2.6. Ushbu Siyosatga rioya qilmaslik Korhona yoki uning xodimlarining amaldagi qonunchilikka muvofiq javobgarlikka tortilishiga, shuningdek, moliyaviy, mulkiy yoki obro‘siga putur yetkazishi mumkin.

3. KOMPLAYENS MAQSAD VA VAZIFALARI

- 3.1. Ushbu siyosat Komplayens risklarining oldini olishga qaratilgan Komplayens tizimi asosida Korxonaning strategik maqsadlariga erishishni ta’minlaydi.
- 3.2. Komplayens tizimining maqsadi:
  - 3.2.1. Axloqiy ish yuritishning yuqori standartlarini va Kompaniya qadriyatlariga rioya qilishni ta’minalash;
  - 3.2.2. Korxonaning normativ hujjatlarga muvofiqligi, shuningdek korxona faoliyatida va kontragentlar bilan munosabatlarda adolat, ishonch va oshkorlik tamoyillariga rioya qilish kafolati;
  - 3.2.3. Korxona va uning xodimlariga nisbatan javobgarlik choralarini qo‘llash shaklida Komplayens risklarini amalga oshirish va salbiy oqibatlarning yuzaga kelish ehtimolini nazorat qilish va kamaytirish;
  - 3.2.4. Korxonada Komplayens madaniyatni rivojlantirish va biznes jarayonlarining barcha darajalarida korporativ ijtimoiy javobgarlik darajasini oshirish;
  - 3.2.5. Korxonaning uzoq muddatli investitsion jozibadorligi va ishbilarmonlik obro‘sini ta’minlash uchun Nizomlar talablariga rioya qilish va Komplayens risklarini boshqarish bo‘yicha yagona yondashuvlarni yaratish;
- 3.3. Komplayens tizimining vazifalari:
  - 3.3.1. Normativ-huquqiy hujjatlarga rioya etilishini, shu jumladan korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risidagi qonun hujjatlariga rioya etilishini nazorat qilishning samarali tartiblarini yaratish, joriy etish va ta’minalash;

- 3.3.2. Qoidalarni buzish, shaxslarni mansabni suiiste'mol qilish, manfaatlar to'qnashuvi yoki korrupsiyaga oid huququzarliklarning oldini olish va bartaraf etishning samarali mexanizmlarini ta'minlash;
- 3.3.3. Komplayens muhitni me'yoriy-huquqiy muvofiqlashtirish;
- 3.3.4. Komplayens xavflarni muntazam tahlil qilish va baholash;
- 3.3.5. Komplayens tizimining samaradorligini tizimli monitoring qilish va nazorat qilish, shuningdek, Korxona xodimlarining Korxonaning Komplayens madaniyatiga jalb etilishi va majburiyatlari.

4. KOMPLAYENS TIZIMI TAMOYILLARI

Korxona Komplayens tizimiga asoslangan biznes yuritish maqsadida o'z faoliyatining quyidagi tamoyillariga amal qiladi:

- 4.1. Odob-ahloq: Korxona ishbilarmonlik xulq-atvorining yuqori standartlarga muvofiqlikligi va eng yaxshi Komplayens amaliyotiga muvofiq biznes yuritishning axloqiy usullaridan manfaatdor.
- 4.2. Doimiy yaxshilanishlar: Korxona o'z faoliyatida joriy Komplayens tizimini ishlab chiqish va doimiy ravishda takomillashtirishga intiladi.
- 4.3. Ochiqlik: Korxona o'z faoliyatida ochiqlik va oshkorlik siyosatiga amal qiladi, tijorat sirlarini himoya qilish, maxfiy ma'lumotlarning saqlanishini ta'minlash to'g'risidagi Nizom talablariga rioga etilishini hisobga olgan holda zarur ma'lumotlarga to'siqsiz, tezkor va cheklovsiz kirishni ta'minlaydi. shuningdek, mavjud aloqa va qayta aloqa kanallarining ishlashini qo'llab-quvvatlaydi.
- 4.4. Mustaqillik: Komplayens tizimini samarali boshqarish va me'yoriy-huquqiy hujjatlarga rioga etilishini nazorat qilish korxonaning Kuzatuv kengashiga mas'ul bo'lgan bosh direktorga yuklanadi.
- 4.5. Javobgarlikning muqarrarligi: Qoidalarning har qanday buzilishi korxonada ochiq ko'rib chiqiladi, tekshiriladi va muqarrar ravishda qonunda nazarda tutilgan javobgarlikning boshlanishiga olib keladi.
- 4.6. Majburiylik: Korxonaning Komplayens tizimi Korxonaning barcha biznes-jarayonlarining asosi bo'lib, barcha bo'limlar va xodimlarning xizmat vazifalarini bajarishda, ularning rasmiy lavozimidan qat'i nazar, ishtiroy etishi, tan olinishi, bo'linishi va rioga etilishini o'z ichiga oladi..
- 4.7. Tizimlilik: Korxonaning Komplayens tizimi elementlarining ichki nazorati va ishlashi tartiblari muntazam ravishda amalga oshiriladi, universaldir, Korxonaning biznes jarayonlariga kiritilgan va eng yaxshi jahon amaliyotiga mos keladi..

5. KORXONANING KOMPLAYENS TIZIMI ELEMENTLARI

Korxonaning Komplayens tizimi ichki nazoratni izchil amalga oshirish orqali boshqaruv va faoliyatning barcha darajalarida Korxona Nizomlarga rioga etilishi ustidan samarali nazoratni ta'minlaydi:

- 5.1. Nazorat muhiti. Korxona Komplayens madaniyatining yuqori darajasini va Qoidalarga rioga qilishga mas'uliyatli munosabat rag'batlantiriladigan muhitni shakllantirishni ta'minlaydi. Korxonaning nazorat muhiti qabul qilingan, amalga oshirilgan Komplayens qoidalariga asoslanadi.

5.2. Xavf-xatarni baholash. Korxona doimiy ravishda Komplayens xavflarini, ularning paydo bo‘lish sabablari va manbalarini, oqibatlarining jiddiyligini va ularning yuzaga kelish ehtimolini aniqlaydi va tahlil qiladi, shuningdek xavfni kamaytirish yoki bartaraf etish bo‘yicha tuzatish choralarini ishlab chiqadi.

5.3. Boshqarish mexanizmlari. Korxona korxonada Nizomga rioya etilishini nazorat qilish, korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risidagi qonun hujjatlariga rioya etilishini nazorat qilish uchun zarur mexanizmlar va tartiblarni ishlab chiqadi, joriy qiladi va qo‘llab-quvvatlaydi.

5.4. Axborot va aloqa. Korxona ochiqlik va oshkoraliq tamoyillariga sodiq bo‘lib, ichki va tashqi ma’lumotlar almashinuvini, shu jumladan axborot almashinuvi va huquqbazarliklar to‘g‘risida hisobot berish uchun qayta aloqa kanallarining ishlashi orqali amalga oshiradi. Korxona korxona xodimlari uchun treninglar va seminarlar o‘tkazish orqali Komplayens madaniyatini rivojlantirishni ta’minlaydi.

5.5. Monitoring. Korxonada Komplayens tizimining samaradorligini, mavjud kamchiliklarni, tuzatish choralari zarurligini, takomillashtirish imkoniyatlarini, shuningdek, Komplayens maqsadlariga erishishda menejment samaradorligini baholash uchun tizim natijalari to‘g‘risida ma’lumot to‘plash va tizimli qayd etishni amalga oshiradilar.

6. ICHKI NAZORATNING ASOSIY JARAYONLARI.

Korxonaning Komplayens tizimi quyidagi asosiy yo‘nalishlar bo‘yicha me’yoriy talablarga asoslangan ichki nazorat tartib-qoidalarini amalga oshirish orqali amalga oshiriladi:

6.1. Odob-ahloq. Korxonaning barcha xodimlari ishbilarmonlik xulq-atvorining yuqori axloqiy me’yorlariga va asosiy tamoyillari Korporativ axloq kodeksida belgilangan eng yaxshi jahon amaliyoti va biznes hamjamiyatining me’yorlariga amal qilishlari shart.

6.2. Korrupsiyaga qarshi kurash. Korrupsiyaga qarshi nazoratni tasdiqlangan Korrupsiyaga qarshi kurash siyosati asosida amalga oshiradi va korrupsiyaga oid huquqbazarliklarning oldini olishga qaratilgan zarur ichki nazorat tartib-qoidalarining mavjudligini ta’minlaydi. Korxona xodimlariga har qanday imtiyozlar olish maqsadida yoki boshqa noqonuniy maqsadlarda moddiy yoki mulkiy manfaatlar berish, olish yoki va’da qilish taqiqlanadi.

6.3. Manfaatlar to‘qnashuvi. Korxona xodimlari o‘z faoliyatida korxona manfaatlariga va Nizom talablariga qat‘iy rioya qilishlari shart. Manfaatlar to‘qnashuvini tartibga solish va oldini olish korxona tomonidan tasdiqlangan Manfaatlar to‘qnashuvi to‘g‘risidagi Nizom asosida ta’minlanadi.

6.4. Kontragentlarni tekshirish tartiblari. Korxona kontragentlar va ularning faoliyatini amaldagi standartlar va Qoidalarning talablariga muvofiq Komplayens xavflar mavjudligi bo‘yicha tegishli nazorat va tekshirishni amalga oshiradi, shuningdek, mumkin bo‘lgan Komplayens xavflarni kamaytirish uchun zarur kafolatlar olishni ta’minlaydi.

6.5. Sharhnomalarni tuzish va to‘lovlarni amalga oshirishda Komplayens xavflarni nazorat qilish. Komplayens tizimini nazorat qilish funksiyalarini integratsiyalash orqali Korxonada tuzilgan bitimlar va Korxona tomonidan amalga oshirilgan to‘lovlarni Komplayens xavflar mavjudligini doimiy ravishda tekshiradi. Korxona xodimlari har qanday sodir etilgan yoki mumkin bo‘lgan qoida buzilishi to‘g‘risida ishonch telefoni (79-507-00-55) orqali xabar berishlari shart.

6.6. Ishonch telefoni. Korxonada doimiy ravishda fikr-mulohaza yuritish va Qoidalarning buzilishi mumkin bo‘lgan xolatalr to‘g‘risida ma’lumot olish uchun qulay kanal mavjud. Bu haqdagi ma’lumotlar ichki portal va Internetdagи Korxona sahifasida <https://nvuuz.uz/>, <https://navoiyuran.uz/> joylashtirilgan.

6.7. Soliq nazorati. Korxona soliq qonunchiligi va amaldagi me’yoriy hujjatlarga rioya etilishi ustidan nazoratni ta’minlaydi, shu jumladan Korxona tomonidan taqdim etilgan hisobotlarning o‘z vaqtida, ishonchliligi va to‘liqligi taminlaydi.

7. KOMPLAYENS TIZIMINI BOSHQARISH VA SAMARADORLIGINI BAHOLASH

7.1. Komplayens tizimi quyidagi organlar va vakolatli shaxslar tomonidan boshqariladi:

7.1.1. Korxonaning Kuzatuv kengashi va Bosh direktori: Komplayens tizimini rivojlantirish uchun "yuqoridan ohang" ni saqlashni ta’minlaydi, uning ishlashi va hisobot berish samaradorligini baholashni nazorat qiladi, shuningdek, nazorat qilish funksiyalarini bajaradi. Korxona faoliyatining normativ hujjatlarga muvofiqligi nazorat qiladi.

7.1.2. Komplayens bo‘yicha ishchi guruhi rahbari: Bosh direktorning buyrug‘i bilan tuziladi - Komplayens tizimini samarali boshqarish va uning barcha elementlarining to‘g‘ri ishlashi uchun javobgardir; Komplayens xavflarni boshqarish va baholashni amalga oshiradi, Nizomlar talablariga rioya etilishini nazorat qilishning zarur tartib-qoidalarini ishlab chiqadi va amalga oshiradi, Korxonada Komplayens madaniyatini rivojlantirish uchun zarur bo‘lgan zarur treninglar va seminarlarni o‘tkazadi, Kompaniya xodimlariga muvofiqlik masalalari bo‘yicha maslahatlar beradi, Korxona tomonidan me’yoriy hujjatlarga rioya etilishining tizimli monitoringi va hisobotini qo‘llab-quvvatlaydi, normativ talablarning buzilishi holatlarini tekshirishda ishtiroy etadi.

7.1.3. Komplayens bo‘yicha mutaxassislar kontragentlarni tekshiradilar, kontragentlarni tekshirish tartib-qoidalarini amalga oshiradilar, Komplayens xavflar mavjudligi hollarida korxona operatsiyalari, harakatlari va biznes jarayonlarini baholaydilar.

7.2. Korxonaning barcha tarkibiy bo‘linmalarining rahbarlari quyidagi majburiyatlarni o‘z bo‘ynilariga oladilar:

7.2.1. Ushbu Siyosat talablarini baham ko‘rish va ularga rioya qilish, Korxonada amaldagi nazorat tartib-qoidalarining bajarilishini ta’minalash;

7.2.2. Korxonada Komplayens masalalari bo‘yicha xodimlar bilan o‘zaro aloqa va fikr-mulohazalarni almashuvini ta’minalash;

7.2.3. Tarkibiy bo‘linma faoliyati doirasida Komplayens madaniyatni va xodimlarning Komplayens tizimining tamoyillari, standartlari va tartiblariga sodiqligini rivojlantirish;

7.2.4. Komplayensni boshqarish organlarining so‘rovi bo‘yicha har qanday zarur ma’lumotlarni taqdim etish va ularga zarur boshqaruv yordamini taqdim etish;

7.2.5. Tegishli tarkibiy bo‘linmaning mas’uliyati sohasidagi Komplayens xavflarni to‘g‘ri nazoratini ta’minalash.

7.3. Korxona rahbariyati korxonaning normativ hujjatlarga muvofiqligi uchun javobgardir.

7.4. Korxona davriy ravishda joriy Komplayens tizimining samaradorligining bahoalsh maqsadida ichki va tashqi auditlarni o'tkazadi.

7.5. Korxona xodimlarini Komplayens masalalari bo'yicha xabardor qilish va ular bilan bog'lanish, maslahat va tushuntirishlar berish, shuningdek, Qoidalarning buzilishi yoki buzilishi mumkin bo'lgan holatlar haqida xabar berish uchun info@navoiyuran.uz elektron manziliga murojaat qilishi mumkin.

8. YAKUNIY XULOSA

8.1. Ushbu Siyosat korxona Kuzatuv kengashi tomonidan tasdiqlangan paytdan boshlab kuchga kiradi va faqat korxona Kuzatuv kengashining qarori bilan qayta ko'rib chiqilishi mumkin.

8.2. Ushbu Siyosat Korxonaning barcha xodimlari uchun amal qiladi. Barcha amaldagi va yangi xodimlar ushbu Siyosat bilan tanishishlari kerak.

8.3. Korxona bilan munosabatlarga kirishayotgan kontragentlar ushbu Siyosat bilan tanishishlari va uning asosiy tamoyillariga rioya qilishlari shart.

8.4. Kontragentlarni va barcha manfaatdor tomonlarni xabardor qilish maqsadida ushbu Siyosat Korxonaning Internetdagi rasmiy sahifasida info@navoiyuran.uz manzilida joylashtirilishi kerak.